

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

28 ta' Frar 2013 *(1)

“Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn na?a, u l-Konfederazzjoni Svizzera, min-na?a l-o?ra, fuq il-moviment liberu tal-persuni – Ugwaljanza fit-trattament – ?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom – ?ittadini ta' Stat Membru tal-Unjoni – D?ul professjonali ri?evut f'dan l-Istat Membru – Rilokazzjoni tal-post ta' residenza fl-Isvizzera – Rifjut ta' vanta?? fiskali f'dan l-Istat Membru min?abba trasferiment tar-residenza”

Fil-Kaw?a C-425/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari ta?t l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Finanzgericht Baden-Württemberg (il-?ermanja), permezz ta' de?i?joni tas-7 ta' Lulju 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-16 ta' Awwissu 2011, fil-pro?edura

Katja Ettwein

vs

Finanzamt Konstanz,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, li qed ja?ixxi b?ala President tat-Tielet Awla, K. Lenaerts, E. Juhász (Relatur), T. von Danwitz u D. Šváby, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Jääskinen,

Re?istratur: V. Tourrès, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-4 ta' Lulju 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Katja Ettwein, minn T. Picker, Steuerberater,
- g?all-Finanzamt Konstanz, minn N. Rogall, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze, A. Wiedmann u K. Petersen, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Spanjol, minn A. Rubio González, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn W. Mölls u T. Scharf, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-18 ta' Ottubru 2012, tagħti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet rilevanti

tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa, u l-Konfederazzjoni Svizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni, iffirmit fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999 (ĠU 2002, L 114, p. 6, iktar 'il quddiem "il-Ftehim").

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn Katja Ettwein, għittadina Ġermaniża, u l-Finanzamt Konstanz, fir-rigward tar-rifjut ta' dan tal-ażżar li japplika għaliha u għal għewha, ukoll ta' nazzjonalità Ġermaniża (iktar 'il quddiem il-"konjużi Ettwein"), minnabba t-trasferiment tar-residenza tagħhom fl-Isvizzera, vantażż fiskali previst mil-leżiżlazzjoni Ġermaniża f'każ ta' tassazzjoni konżunta tal-konjużi.

Il-kuntest għuridiku

Il-Ftehim

3 Skont it-tieni sentenza tal-preambolu, il-partijiet kontraenti huma "deżiżi li jimplementaw il-moviment liberu tal-persuni fosthom filwaqt li jibbażaw fuq id-dispożizzjonijiet applikati fil-Komunità Ewropea" [traduzzjoni mhux uffizjali].

4 Skont l-Artikolu 1(a) u (d) tal-Ftehim, l-għan ta' dan tal-ażżar huwa b'mod partikolari li jagħti, liż-żittadini tal-Istati Membri tal-Komunità Ewropea u tal-Konfederazzjoni Svizzera, dritt ta' dżul, ta' residenza, ta' ażżess għal attività ekonomika bi żlas, ta' stabbiliment bżala persuni li jażdmu għal rashom u d-dritt ta' residenza fit-territorju tal-partijiet kontraenti, kif ukoll jagħtihom l-istess kundizzjonijiet tal-għajxien, tal-impjieg u tax-xogħol b'al dawk mogħtija liż-żittadini nazzjonali.

5 L-Artikolu 2 bit-titolu "Nondiskriminazzjoni", jipprovdi:

"L-żittadini ta' parti kontraenti li jirrisjedu legalment fit-territorju ta' parti kontraenti oħra ma għandhomx, fl-applikazzjoni u skont id-dispożizzjonijiet tal-Annessi I, II u III ta' dan il-ftehim, jiżu diskriminati minnabba n-nazzjonalità tagħhom" [traduzzjoni mhux uffizjali].

6 L-Artikolu 4 bit-titolu "Dritt ta' residenza u ta' ażżess għal attività ekonomika" jgħid dan li għej:

"Id-dritt ta' residenza u ta' ażżess għal attività ekonomika għandu jiżi ggarantit [...] skont id-dispożizzjonijiet tal-Anness I" [traduzzjoni mhux uffizjali].

7 L-Artikolu 11, intitolat "Smigħ tal-appelli", jipprovdi fil-paragrafu 1 tiegħu:

"Il-persuni milquta minn dan il-ftehim għandhom dritt ta' appell għal dak li jirrigwarda l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-ftehim ma' awtoritajiet kompetenti" [traduzzjoni mhux uffizjali].

8 L-Artikolu 16, intitolat "Riferiment għad-dritt Komunitarju", jaqra kif għej:

"1. Sabiex jintlaqqu l-għanijiet intiżi minn dan il-ftehim, il-partijiet kontraenti għandhom jieżdu l-miżuri kollha neżsarji sabiex id-drittijiet u l-obbligi ekwivalenti għal dawk li jinsabu fl-atti għuridiżi tal-Komunità Ewropea li jsir riferiment għalihom jiżu applikati fir-relazzjonijiet ta' bejniethom.

2. Sa fejn l-applikazzjoni ta' dan il-ftehim timplika kunżetti tad-dritt Komunitarju, għandha tittieed inkunsiderazzjoni l-żurisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-żustizzja tal-Komunitajiet Ewropej ta' qabel id-data tal-iffirmar tiegħu. Il-żurisprudenza ta' wara d-data tal-iffirmar ta' dan il-ftehim ser tiżi kkomunikata lill-Isvizzera. Sabiex jiżi għurat il-funzjonament tajjeb tal-Ftehim, fuq talba ta' parti kontraenti, il-kumitat konżunt għandu jiddetermina l-implikazzjonijiet ta' din il-żurisprudenza" [traduzzjoni mhux uffizjali].

9 L-Artikolu 21, intitolat "Relazzjoni mal-Ftehim bilaterali fir-rigward tat-tassazzjoni doppja"

jistabbilixxi fil-paragrafu (2) tieg?u:

“Ebda dispo?izzjoni minn dan il-ftehim ma g?andha ti?i interpretata b'mod li tostakola lill-partijiet kontraenti milli jag?mlu distinzjoni fl-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet rilevanti tal-le?i?lazzjoni fiskali tag?hom, bejn il-kontribwenti li ma jkunux f'sitwazzjonijiet paragonabbli, partikolarment fir-rigward tal-post tar-residenza tag?hom” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

10 L-Anness I tal-Ftehim jiffoka fuq il-moviment liberu tal-persuni u l-Kapitolu II ta' dan l-anness fih id-dispo?izzjonijiet li jikkon?ernaw il-?addiema impjegati. L-Artikolu 9 ta' dan il-kapitolu, bit-titolu “Ugwaljanza ta' trattament”, jipprovdi:

“1. ?addiem impjegat li huwa ?ittadin ta' parti kontraenti ma jistax, fit-territorju tal-parti kontraenti l-o?ra, min?abba n-nazzjonalità tieg?u, ji?i ttrattat b'mod differenti mill-?addiema impjegati nazzjonali f'dak li jirrigwarda l-kundizzjonijiet ta' impjieg u ta' xog?ol, b'mod partikolari fir-rigward tar-remunerazzjoni, tat-tke??ija, u tar-reintegrazzjoni professjonali jew tal-impjieg mill-?did jekk jisfa bla xog?ol.

2. Il-?addiem impjegat u l-membri tal-familja tieg?u msemija fl-Artikolu 3 ta' dan l-anness g?andhom jibbenefikaw mill-istess vanta??i fiskali u so?jali b?all-?addiema impjegati nazzjonali u l-membri tal-familja tag?hom.

[...]”[traduzzjoni mhux uffi?jali]

11 Il-Kapitolu III ta' dan l-Anness I huwa ddedikat lejn “Persuni li ja?dmu g?al rashom”. [traduzzjoni mhux uffi?jali].

12 L-Artikolu 12 ta' dan il-Kapitolu III, intitolat “Regolamentazzjoni tar-residenza”, jipprovdi fil-paragrafu 1 tieg?u:

“l-?ittadin ta' parti kontraenti li jixtieq jistabbilixxi ru?u fit-territorju ta' parti kontraenti o?ra sabiex je?er?ita attività b?ala persuna li ta?dem g?al rasha (iktar 'il quddiem ?persuna li ta?dem g?al rasha') g?andu jing?ata permess ta' residenza g?al perijodu ta' mill-inqas ?ames snin mid-data tal-?ru? tieg?u bil-kundizzjoni li jipprodu?i l-prova lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti li huwa stabbilit jew jixtieq jistabbilixxi ru?u g?al dan l-iskop” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

13 L-Artikolu 13 tal-imsemmi kapitolu, bit-titolu “?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom”, jipprovdi:

“1. Il-?addiem transkonfinali li ja?dem g?al rasu huwa ?ittadin ta' parti kontraenti li g?andu r-residenza tieg?u fit-territorju ta' parti kontraenti u li je?er?ita attività b?ala persuna li ta?dem g?al rasha fit-territorju tal-parti kontraenti l-o?ra filwaqt li b?ala regola jirritorna fil-post tad-domi?ilju tieg?u kuljum, jew tal-inqas darba fil-?img?a.

2. Il-?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom ma g?andhomx b?onn ta' permess ta' residenza.

[...]”[traduzzjoni mhux uffi?jali]

14 Skont l-Artikolu 15 tal-istess kapitolu, bit-titolu “Ugwaljanza fit-trattament”:

“1. F'dak li jikkon?erna l-a??ess g?al attività b?ala persuna li ta?dem g?al rasha u g?all-e?er?izzju tag?ha, il-persuna li ta?dem g?al rasha g?andha tir?ievi, fil-pajji? ospitanti, trattament mhux inqas favorevoli minn dak mog?ti li?-?ittadini tieg?u.

2. Id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 9 ta' dan l-anness huma applikabbli, *mutatis mutandis*, għall-persuni li jaqdu għal rashom imsemmija f'dan il-kapitolu" [traduzzjoni mhux uffiċjali].

15 Il-Kapitolu V tal-imsemmi Anness I huwa ddedikat lill-"persuni li ma jgħoddux attività ekonomika". L-Artikolu 24(1) ta' dan il-kapitolu, bit-titolu "Regolamentazzjoni tar-residenza" jipprovdi:

"Persuna fittadina ta' parti kontraenti li ma tgħoddux attività ekonomika fl-Istat ta' residenza u li ma tibbenefikax minn dritt ta' residenza skont dispożizzjonijiet oħra ta' dan il-ftehim għandha tingħata permess ta' residenza għal perijodu ta' għall-inqas tliet snin, bil-kundizzjoni li tipproduci l-provi lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti li hija għandha għaliha stess u għall-membri tal-familja tagħha:

a) mezzi finanzjarji suffiċjenti sabiex ma jkollhiex titlob l-għajuna soġġi matul ir-residenza tagħha;

b) assigurazzjoni għall-mard li tkopri r-riskji kollha.

[...]"[traduzzjoni mhux uffiċjali]

Il-leżiżzjoni Germanja

16 Id-dispożizzjonijiet rilevanti huma dawk tal-liżi dwar it-taxxa fuq id-dul (Einkommensteuergesetz, iktar 'il quddiem l-"EStG"), fil-verżjoni tagħha ppubblikata fid-19 ta' Ottubru 2002 (BGBl, 2002 I, p. 4212), kif emendata fl-20 ta' Diċembru 2007 (BGBl, 2007 I, p. 3150).

17 L-Artikolu 1 tal-EStG jipprovdi:

"1. Il-persuni fiżiċi li għandhom id-domi ilju jew ir-residenza abitwali tagħhom fil-Germanja huma suġġetti għal kollox għat-taxxa fuq id-dul. [...]

[...]

3. Fuq talba tagħhom, il-persuni fiżiċi li ma għandhomx id-domi ilju jew ir-residenza abitwali tagħhom fil-Germanja, jistgħu jiġu wkoll suġġetti għal kollox għat-taxxa fuq id-dul sa fejn huma jirfievu d'ul nazzjonali fis-sens tal-Artikolu 49. Din l-għajla tapplika biss jekk id-dul tagħhom matul is-sena fivili jkun suġġett għal mill-inqas 90 % tat-taxxa Germanja fuq id-dul [...]"

[...]"

18 L-Artikolu 1a(1) tal-EStG huwa fformulat kif hej:

"Fir-rigward ta' fittadini ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea jew ta' Stat li japplika għalih il-Ftehim dwar iż-żona Ekonomika Ewropea [iktar 'il quddiem il-"Ftehim EE"] [...] li għandhom jiġu kkunsidrati b'ala suġġetti għal kollox għat-taxxa fuq id-dul skont l-Artikolu 1(3), ir-regoli li hejjin japplikaw għall-finijiet [...] tal-ewwel sentenza tal-Artikolu 26(1):

1. [...] Għaldaqstant, il-benefiċjarju għandu jkollu id-domi ilju jew ir-residenza abitwali tiegħu fit-territorju ta' Stat Membru ieor tal-Unjoni Ewropea jew ta' Stat li għalih japplika l-Ftehim EE].

[...]

2. Jekk jagħmel talba, il-konjużi mhux isseparat li ma għandux id-domi ilju jew ir-residenza

abitwali tieg?u fit-territorju ?ermani? ji?i kkunsidrat b?ala su??ett g?al kollox g?at-taxxa fuq id-d?ul g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-ewwel sentenza tal-Artikolu 26(1). It-tieni sentenza tal-punt 1 tapplika *mutatis mutandis*. Fil-kuntest tal-applikazzjoni tat-tieni sentenza tal-Artikolu 1(3), g?andu ji?i bba?at fuq id-d?ul ta?-?ew? konju?i u li ji?i mmultiplikati bi tnejn l-ammont tal-porzjon ba?iku mhux taxxabbli [...]”

19 L-Artikolu 26(1) tal-EStG jag?ti lill-mi??ew?in mhux isseparati, li huma su??etti g?al obbligu fiskali mhux limitat jew li g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala tali, dritt ta’ g?a?la bejn tassazzjoni separata, skont l-Artikolu 26a, u tassazzjoni kon?unta skont l-Artikolu 26b.

20 L-Artikolu 26b tal-EStG bit-titolu “Tassazzjoni kon?unta tal-mi??ew?in” jipprovdi li:

“Fis-sistema ta’ tassazzjoni kon?unta, id-d?ul li jir?ievu l-konju?i jing?add u ji?i ntaxxati kon?untament u, ?lief jekk ma ji?ix ipprovdut mod ie?or, il-konju?i ji?u kkunsidrati b?ala kontribwent wie?ed.”

21 L-Artikolu 32a tal-EStG, bit-titolu “Rati ta’ tassazzjoni tad-d?ul” jipprovdi fil-paragrafu (5) tieg?u:

“[...], it-taxxa fuq id-d?ul tal-mi??ew?in intaxxati kon?untament skont l-Artikoli 26 u 26b titla’ g?ad-doppju tal-ammont ta’ taxxa g?al nofs id-d?ul taxxabbli komuni tag?hom skont il-paragrafu 1 (metodu tal-‘splitting’).”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

22 Il-konju?i Ettwein je?er?itaw it-tnejn li huma attivit? professjonali g?al rashom, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali b?ala konsulenta ta’ impri?a u ?ew?ha b?ala artist pittur. Huma jir?ievu d-d?ul kollu tag?hom fil-?ermanja. Fl-1 ta’ Awwissu 2007, il-mi??ew?in Ettwein, li, sa dik id-data, kellhom ir-residenza tag?hom f’Lindau (il-?ermanja), marru joqg?odu ?ewwa l-Isvizzera. Huma komplew, madankollu, je?er?itaw l-attivit? professjonali tag?hom fil-?ermanja u baqq?u jir?ievu kwa?i d-d?ul kollu tag?hom minn dan l-Istat Membru.

23 Fid-dawl tal-kalkolu tat-taxxa fuq id-d?ul tag?hom g?as-sena fiskali 2008, il-konju?i Ettwein talbu, b?al fis-snin fiskali pre?edenti, li ji?u ntaxxati kon?untament, ji?ifieri bl-applikazzjoni tal-metodu msejja? tal-“splitting”, filwaqt li enfasizzaw li ma kellhom l-ebda d?ul taxxabbli fl-Isvizzera.

24 Fl-avvi? tat-tassazzjoni inizjali, il-Finanzamt Konstanz kien laqa’ t-talba tag?hom. Madankollu, fl-1 ta’ Di?embru 2009, huwa ?assar dan l-avvi? g?ar-ra?uni li s-sistema favorevoli tal-“splitting”, li ting?ata min?abba s-sitwazzjoni personali u tal-familja tal-konju?i, ma kellhiex ti?i applikata g?all-konju?i Ettwein, g?aliex ir-residenza tag?hom la kienet tinsab fit-territorju ta’ wie?ed mill-Istati Membri tal-Unjoni u lanqas f’dak ta’ Stat parti fil-Ftehim ?EE. Permezz ta’ avvi? tat-tassazzjoni tat-22 ta’ Marzu 2010, il-Finanzamt, b’konsegwenza, issu??etta l-mi??ew?in Ettwein g?all-iskema ta’ tassazzjoni separata. Peress illi l-ilment amministrattiv imressaq kontra dan l-avvi? ma kellux su??ess, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ppre?entat rikors g?al annullament quddiem il-Finanzgericht Baden-W?rttemberg.

25 Din il-qorti tikkunsidra li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u ?ew?ha huma “?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom” fis-sens tal-Artikolu 13(1) tal-Anness I tal-Ftehim, billi huma ?ittadini ?ermani?i, iddomi?iljati fl-Isvizzera, li je?er?itaw attivit? g?al rashom fit-territorju tar-Repubblika Federali tal-?ermanja u li jirritornaw kuljum mill-post tal-attivit? professjonali tag?hom lejn il-post ta’ residenza tag?hom. Bis-sa??a tad-dispo?izzjonijiet moqrija flimkien tal-Artikoli 9(2) u 15(2) tal-Anness I tal-Ftehim, il-?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom igawdu, fit-territorju tal-Istat tal-attivit? professjonali, l-istess vanta??i fiskali u so?jali b?a?-?ittadini li ja?dmu g?al

rashom. Il-qorti tar-rinviju hija inklinata li tikkunsidra li jmur kontra d-dispożizzjonijiet tal-Ftehim, il-fatt li l-miżewen Ettwein ew irrifjutati l-benefiżju tal-metodu tal-“isplitting” għar-raġuni biss li r-residenza tagħom qiegħda fl-Isvizzera.

26 Fil-fehma tal-qorti tar-rinviju, din il-konklużjoni hija konformi mal-prinċipi stabbiliti mill-urisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-libertà ta' stabbiliment u l-moviment liberu tal-adiem, libertajiet li huma riprodotti wkoll fil-Ftehim. Minn din il-urisprudenza jirriżulta li l-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni, applikabbli wkoll fil-qasam fiskali, jipprojbixxi mhux biss id-diskriminazzjonijiet apparenti bbażati fuq in-nazzjonalità, iżda anki l-forom kollha moħbi ta' diskriminazzjoni.

27 Il-qorti tar-rinviju tosserva li, fil-prinċipju, l-Istat ta' residenza huwa obligat li jintaxxa lill-kontribwent b'mod globali, filwaqt li jkoll l-elementi inerenti fis-sitwazzjoni personali u tal-familja tiegħu. Madankollu, meta t-tassazzjoni globali ssew fl-Istat tas-sors tad-dul, billi l-persuna kkonfermata tirievi d-dul tagħha kważi esklużivament f'dak l-Istat, dan tal-ażar ma jkunx jista' jirrifjuta li jieħu inkunsiderazzjoni s-sitwazzjoni personali u tal-familja tal-persuna kkonfermata meta dan ma jkunx possibbli fl-Istat ta' residenza. Skont il-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-metodu tal-“isplitting” jagħmel parti mill-elementi tas-sitwazzjoni personali u tal-familja li għandhom jiħu kkunsidrati f'każ b'al dan (sentenzi tal-14 ta' Frar 1995, Schumacker, C-279/93, 2abra p. l-225, u tas-27 ta' 2unju 1996, Asscher (C-107/94, 2abra p. l-3089).

28 Għaldaqstant, is-sitwazzjoni tal-miżewen Ettwein, li ma tistax tittieed inkunsiderazzjoni fl-Istat ta' residenza, jiħifieri fl-Isvizzera, fin-nuqqas ta' dul ta' dawn tal-ażar f'dan l-Istat, għandha tittieed inkunsiderazzjoni fil-żermanja fid-dawl tal-kalkolu tat-taxxa, sabiex ma ssirx diskriminazzjoni fir-rigward tal-koppji li jirrisjedu fil-żermanja, li jirħievu d-dul tagħom f'dan l-Istat Membru u li jinsabu fl-istess sitwazzjoni personali u tal-familja b'all-miżewen Ettwein.

29 F'dawn iż-żirkustanzi, il-Finanzgericht Baden-Württemberg iddeħidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li 2eja:

“Id-dispożizzjonijiet tal-ftehim [...] b'mod partikolari l-Artikoli 1, 2, 11, 16 u 21 tiegħu u l-Artikoli 9, 13 u 15 tal-Anness l tiegħu, għandhom jiħu interpretati fis-sens li jipprekludu li konjuħi residenti fl-Isvizzera u li huma suħetti għat-taxxa fir-Repubblika Federali tal 2ermanja fuq id-dul taxxabbi kollu tagħom, jiħaħdu mill-benefiżju tat-tassazzjoni konħunta bl-applikazzjoni tal-metodu msejja? ‘splitting’?”

Fuq id-domanda preliminari

30 Għandu jiħi rrilevat li, kif jirriħulta mil-leħiħlazzjoni inkwistjoni fil-kawħa prinħipali, l-iskema tal-“isplitting” tikkostitwixxi għall-konjuħi suħetti għat-taxxa fuq id-dul fil-żermanja vantaħħ fiskali meta d-dul irħevut minn wieħed minnhom huwa nettament superjuri għal dak tal-parti l-oħra. Kif il-Qorti tal-Ġustizzja kkonstatat, din l-iskema 2iet istitwita sabiex tittaffa l-progressività tal-iskala tat-taxxa fuq id-dul. Din tikkonsisti fil-għadd tad-dul globali tal-konjuħi li wara jiħi imputat b'mod fittizzju lil kull konjuħi sa 50 % u ntaxxat b'dak il-mod. Jekk id-dul ta' wieħed mill-konjuħi jkun għoli u d-dul tal-parti l-oħra jkun baxx, l-“isplitting” iħib fuq l-istess livell il-baħi taxxabbi u jtaffi l-progressività tal-iskala tat-taxxa fuq id-dul (sentenza Schumacker, iħitata iħtar 'il fuq, punt 7).

31 Madankollu, skont din il-leħiħlazzjoni, din l-iskema tapplika biss fil-każ fejn il-konjuħi għandhom id-domiħilju tagħom jew ir-residenza abitwali tagħom jew fit-territorju 2ermaniħ, jew f'dak ta' Stat Membru ieħor tal-Unjoni jew ta' Stat li għalih japplika l-Ftehim 2EE. Dan il-ftehim ma huwiex applikabbli għall-Konfederazzjoni Svizzera.

32 Sabiex tingħata risposta għad-domanda tal-qorti tar-rinviju, hemm lok li jiħi eħaminat, l-

ewwel nett, jekk sitwazzjoni b'al dik tal-konju?i Ettwein taqax ta't il-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim.

33 F'dan ir-rigward huwa importanti li ji?i skartat mill-bidu l-argument tal-Gvern ?ermani? u tal-Kummissjoni Ewropea, li l-Ftehim huwa applikabbli biss f'ka? ta' diskriminazzjoni min?abba n-nazzjonalità, ji?ifieri meta ?-?ittadini ta' parti kontraenti huma ttrattati, fit-territorju tal-parti kontraenti l-o?ra, b'mod mhux indaqs b?a?-?ittadini. Fil-fatt, huwa possibbli li ?-?ittadini ta' parti kontraenti jistg?u jitolbu l-istat tad-dritt li jislet mill-Ftehim ukoll kontra l-pajji? proprju tag?hom, f'?erti ?irkustanzi u skont id-dispo?izzjonijiet applikabbli (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-15 ta' Di?embru 2011, Bergström, C-257/10, ?abra p. l-13227, punti 27 sa 34).

34 G?al dak li jikkon?erna ?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali u d-dispo?izzjonijiet tal-Ftehim li jistg?u ji?u applikati, hemm lok li ji?i kkonstatat li, fuq il-ba?i tat-test tieg?u, l-Artikolu 13(1) tal-Anness I tal-Ftehim huwa applikabbli g?as-sitwazzjoni tal-konju?i Ettwein. Fil-fatt, dawn tal-a??ar huma ?ittadini "ta' parti kontraenti", ji?ifieri r-Repubblika Federali tal-?ermanja, g?andhom ir-residenza tag?hom fit-territorju "ta' parti kontraenti", ji?ifieri l-Konfederazzjoni Svizzera, u je?er?itaw attività g?al rashom fit-territorju "tal-parti kontraenti l-o?ra", ji?ifieri r-Repubblika Federali tal-?ermanja.

35 F'din id-dispo?izzjoni, id-distinzjoni ssir bejn il-post ta' residenza, li jinsab fit-territorju ta' parti kontraenti, u l-post ta' e?er?izzju ta' attività ta' persuni li ja?dmu g?al rashom, li g?andu jinsab fit-territorju tal-parti kontraenti l-o?ra, ming?ajr rigward g?an-nazzjonalità tal-persuni kkon?ernati. G?alhekk, skont l-imsemmija dispo?izzjoni, il-konju?i Ettwein g?andhom jikkwalifikaw b?ala "addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom" g?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-Ftehim, billi huwa wkoll pa?ifiku li huma jirritornaw kuljum mill-post tal-attività professjonali tag?hom g?al dak tar-residenza tag?hom.

36 Ma jistax ji?i milqug?, f'dan ir-rigward, l-argument tal-Gvern ?ermani? u tal-Kummissjoni li l-kun?ett ta' "addiem transkonfinali li ja?dem g?al rasu" jkun inklu? f'dak ta' "persuna li ta?dem g?al rasha", li jaqa' ta?t l-Artikolu 12(1) tal-Anness I tal-Ftehim. Fil-fatt, jekk il-"addiem transkonfinali li ja?dem g?al rasu" huwa wkoll "persuna li ta?dem g?al rasha", sa fejn huwa je?er?ita attività g?al rasu, il-kun?ett ta' "addiem transkonfinali li ja?dem g?al rasu" huwa ddefinit minn dispo?izzjonijiet distinti li jippre?entaw id-differenzi paragunabbli ma' dik ta' "persuna li ta?dem g?al rasha" ddefinita fl-imsemmi Artikolu 12(1).

37 G?andu ji?i rrilevat f'dan ir-rigward li, kif jirri?ulta mill-Artikolu 13(1) tal-Anness I tal-Ftehim, il-"addiem transkonfinali li ja?dem g?al rasu" ma g?andux b?onn permess ta' residenza sabiex je?er?ita attività ta' persuna li ta?dem g?al rasha, kuntrarjament g?al dak li huwa previst g?all-"persuna li ta?dem g?al rasha" fl-Artikolu 12 ta' dan l-anness. Din l-a??ar dispo?izzjoni, kif jirri?ulta mit-titolu tag?ha u mill-qari globali tal-kontenut tag?ha, ?iet stabbilita biss g?al-le?i?lazzjoni tar-residenza.

38 Il-fatt li l-partijiet kontraenti stabbilixxew dispo?izzjoni distinta mill-Ftehim g?all-?addiema transkonfinali li ja?dmu g?al rashom jenfasizza s-sitwazzjoni partikolari ta' din il-kategorija ta' persuni li ja?dmu g?al rashom u jindika l-volontà li ji?u ffa?ilitati l-moviment u l-mobbiltà ta' dawn tal-a??ar.

39 Din il-konklużjoni hija kkorroborata wkoll permezz tal-Artikolu 24(1) tal-Anness I tal-Ftehim, li jinkorpora d-dritt ta' residenza, jiġifieri d-dritt ta' iktadini ta' parti kontraenti li jistabbilixxu r-residenza tagħhom fit-territorju tal-parti kontraenti l-oħra indipendentement mill-eżerċizzju ta' attività ekonomika. Issa, b'mod partikolari l-addiema transkonfinali, b'all-konjużi Ettwein, g'andhom ikunu jistgħu japprofittaw bi s'is' minn dan id-dritt, filwaqt li jgħommu l-attività ekonomika tagħhom fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom.

40 B'konsegwenza, għandu jiġi konkluż li s-sitwazzjoni tal-konjużi Ettwein taqa' ta' t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim.

41 Billi l-konjużi Ettwein huma "addiema transkonfinali li jaqdmu għal rashom" fis-sens tal-Artikolu 13(1) tal-Anness I tal-Ftehim, il-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament, stabbilit fl-Artikolu 15(1) ta' dan l-anness, huwa applikabbli g'alihom ukoll (ara s-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2011, Graf u Engel, C-506/10, abra p. I-9345, punt 23 kif ukoll il-urisprudenza iktata), il-"pajjiż ospitanti" fis-sens ta' din l-aqar dispożizzjoni jkun, fis-sitwazzjoni tagħhom, ir-Repubblika Federali tal-Germanja.

42 Barra minn dan, skont il-paragrafu 2 tal-imsemmi Artikolu 15, id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 9 tal-istess Anness I huma applikabbli, *mutatis mutandis*, g'all-addiema transkonfinali li jaqdmu għal rashom. Mill-paragrafu 2 ta' dan l-aqar artikolu jirriżulta li l-prinċipju ta' ugwaljanza fit-trattament jestendi wkoll g'all-vantażi fiskali.

43 Minn din l-applikazzjoni *mutatis mutandis* jirriżulta li l-addiem transkonfinali li jaqdem għal rasu jibbenefika, fil-pajjiż ospitanti, mill-istess vantażi fiskali b'all-persuni li jaqdmu għal rashom li jeżerċitaw l-attività tagħhom f'dan il-pajjiż u jirrisjedu hemmhekk.

44 Madankollu, għandu wkoll jittieged inkunsiderazzjoni l-Artikolu 21(2) tal-Ftehim, li l-ebda dispożizzjoni minn dan il-ftehim ma għandha tiġi interpretata b'mod li tipprekludi lill-partijiet kontraenti milli jagħmlu distinzjoni, fl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-leġiżlazzjoni fiskali tagħhom, bejn il-kontribwenti li ma jkunux f'sitwazzjonijiet paragonabbli, partikolarment fir-rigward tal-post ta' residenza tagħhom.

45 Din id-dispożizzjoni tippermetti għalhekk trattament differenti, fil-qasam fiskali, g'all-kontribwenti residenti u g'all-kontribwenti mhux residenti, iġda biss meta ma jsibux ruħom f'sitwazzjoni paragonabbli.

46 Mill-urisprudenza tal-Qorti tal-ġustizzja jirriżulta li, dwar it-taxxa fuq id-d'ul, il-kapaċità kontributtiva personali tal-kontribwenti, li tirriżulta mit-tegħid inkunsiderazzjoni tad-d'ul kollu tagħha u tas-sitwazzjoni personali u tal-familja tagħha, tista' tiġi evalwata l-iktar fa' ilment fl-Istat tar-residenza tagħha li fih tkun, normalment, iġentralizzat il-parti l-kbira tad-d'ul tagħha, u li, minn dan il-lat, is-sitwazzjoni tar-residenti u dik tal-persuni mhux residenti ma hijiex, b'ala regola ġenerali, paragonabbli (sentenzi iktati iktar 'il fuq Schumacker, punti 32 sa 34, u Asscher, punt 41). Il-Qorti tal-ġustizzja madankollu enfasizzat li s-sitwazzjoni hija differenti f'ka' fejn il-persuna mhux residenti ma tir'evix d'ul sinjifikattiv fl-Istat fejn hija residenti u tikseb il-parti l-kbira tar-riżorsi taxxabli tagħha minn attività eżerċitata fi Stat ie'or, b'tali mod li l-Istat ta' residenza ma jkunx f'pożizzjoni li jagħtiha l-vantażi li jirriżultaw mit-tegħid inkunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni personali u tal-familja tagħha (sentenza Schumacker, iktata iktar 'il fuq, punt 36).

47 Il-Qorti tal-ġustizzja ddeġidiet li meta l-kontribwenti mhux residenti – impjegata jew li taqdem għal rasha – tir'ievi d-d'ul kollu jew kwa' i d-d'ul tagħha kollu fl-Istat fejn te'rita l-attivitajiet professjonali tagħha, hija, oġettivament, tinsab fl-istess sitwazzjoni, f'dak li jirrigwarda t-taxxa fuq id-d'ul, b'ar-resident ta' dan l-Istat li je'rita attivitajiet paragonabbli fih. Dawn i'ew' kategoriji

ta' kontribwenti jinsabu b'mod partikolari f'sitwazzjoni paragunabbli fir-rigward tat-te?id inkunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni personali u tal-familja taghom. Fil-fatt, dan it-te?id inkunsiderazzjoni ma huwiex possibbli fl-Istat tar-residenza ta' ?addiema transkonfinali b?all-konju?i Ettwein, peress illi huma ma jir?ievux id-d?ul hemmhekk (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Schumacker, i??itata iktar 'il fuq, punti 37 u 38; Asscher, i??itata iktar 'il fuq, punti 42 u 43, kif ukoll tal-11 ta' Awwissu 1995, Wielockx, C-80/94, ?abra p. I-2493, punt 20).

48 Fid-dawl ta' din il-?urisprudenza, l-Artikolu 21(2) tal-Ftehim ma setax ji?i invokat minn parti kontraenti sabiex tirrifjuta lill-konju?i li je?er?itaw l-attivitajiet professjonali taghom f'dan l-Istat, milli jir?ievu hemmhekk id-d?ul kollu taghom u huwa su??etti hemmhekk g?alkollox g?at-taxxa fuq id-d?ul il-vanta?? fiskali marbut mas-sitwazzjoni personali u tal-familja u jikkonsisti fl-applikazzjoni tal-metodu tal-“isplitting” g?all-unika ra?uni li l-post ta' residenza tal-konju?i jinsab fil-parti kontraenti l-o?ra.

49 G?alhekk, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, filwaqt li tirrifjuta l-imsemmi vanta?? fiskali min?abba l-post ta' residenza tal-kontribwenti, hija kuntrarja g?all-Artikolu 13(1) tal-Anness I tal-Ftehim moqri flimkien mal-Artikoli 15(2) u 9(2) ta' dan l-anness.

50 Barra minn dan, il-Ftehim g?andu b'mod partikolari b?ala g?an, skont l-Artikolu 1(a) tieg?u, li jag?ti dritt ta' residenza fit-territorju tal-partijiet kontraenti li?-?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni u tal-Konfederazzjoni Svizzera.

51 Barra minn hekk, din is-soluzzjoni ssegwi l-linja tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li l-moviment liberu tal-persuni li, skont it-tieni sentenza tal-preambolu tal-Ftehim, il-partijiet kontraenti dde?idew li jwettqu fosthom filwaqt li jibba?aw ru?hom fuq id-dispo?izzjonijiet applikati fl-Unjoni, tkun ostakolata jekk ?ittadin ta' parti kontraenti jbati minn ?vanta?? fil-pajji? tal-ori?ini tieg?u g?all-unika ra?uni li jkun e?er?ita d-dritt ta' moviment tieg?u (sentenza Bergström, i??itata iktar 'il fuq, punti 27 u 28).

52 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet li jippre?edu, id-domanda mag?mula g?andha ti?i risposta li l-Artikoli 1(a) tal-Ftehim, kif ukoll 9(2), 13(1), u 15(2) tal-Anness I ta' dan il-ftehim g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tirrifjuta l-benefi??ju tat-tassazzjoni kon?unta fl-applikazzjoni tal-metodu mag?ruf b?ala tal-“isplitting”, previst minn din il-le?i?lazzjoni, lill-konju?i ?ittadini ta' dan l-Istat u su??etti f'dan l-istess Stat g?at-taxxa fuq id-d?ul ta?t id-d?ul taxxabbli taghom kollu, g?all-unika ra?uni li r-residenza taghom tinsab fit-territorju tal-Konfederazzjoni Svizzera.

Fuq l-ispejje?

53 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

I-Artikolu 1(a) tal-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa, u l-Konfederazzjoni Svizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-moviment liberu tal-persuni, iffirmit fil-Lussemburgu fil-21 ta' Ġunju 1999, kif ukoll l-Artikoli 9(2), 13(1), u 15(2) tal-Anness I ta' dan il-ftehim għandhom jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu l-leżijonijiet ta' Stat Membru li tirrifjuta l-benefiċċju tat-tassazzjoni konġunta fl-applikazzjoni tal-metodu magħruf bħala tal-*"isplitting"*, previst minn din il-leżijonijiet, lill-konjuġi u l-ittadini ta' dan l-Istat u suġġetti f'dan l-istess Stat għat-taxxa fuq id-dollari ta' id-dollari taxxabbli tagħhom kollu, għall-unika raġuni li r-residenza tagħhom tinsab fit-territorju tal-Konfederazzjoni Svizzera.

Firem

1 Lingwa tal-kawża: il-ġermani.